

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **X. X.**, zastoupený Mgr. Umarem Switatem, advokátem se sídlem Dědinova 2011/19, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 10. 3. 2021, č. j. 41 Az 26/2020 – 57,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou kasační stížností napadl žalobce rozsudek Krajského soudu v Brně (dále jen „*krajský soud*“) ze dne 10. 3. 2021, č. j. 41 Az 26/2020 – 57, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 3. 2020, č. j. OAM-1032/ZA-ZA12-K10-2019. Tímto rozhodnutím žalovaný žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném pro projednávanou věc („*zákon o azylu*“), a rozhodl, že doplňkovou ochranu mu nelze udělit pro existenci důvodů podle § 15a zákona o azylu.

[2] Při posuzování věci vycházel krajský soud z následujícího skutkového stavu. Žalobce dne 20. 11. 2019 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Požádal o ni poté, co jej Obvodní soud pro Prahu 9 rozsudkem ze dne 12. 6. 2019, sp. zn. 50 T 73/2019, uznal vinným ze spáchání úmyslného trestného činu znásilnění ve stádiu pokusu, za což mu uložil trest odnětí svobody na šest měsíců s podmíněčným odkladem na 36 měsíců a trest vyhoštění na dobu pěti let. Tento rozsudek byl k odvolání žalobce potvrzen Městským soudem v Praze.

[3] Ve své žádosti o mezinárodní ochranu a následném pohovoru žalobce uvedl, že se narodil ve městě X. Ze své vlasti odjel v roce 2013 nebo 2014, nejprve směřoval do Iránu a pak do Evropy. Do ČR se dostal jako nezletilý bez doprovodu v roce 2015. Tehdy poprvé požádal o mezinárodní ochranu. Jako důvod nynější žádosti označil problémy s policií a soudem v zemi původu, neboť soud mu uložil „*deportaci*“. Návratu do Afghánistánu se obává, nemá tam žádné zázemí a je tam válka. V rámci pohovoru k žádosti předestřel svou verzi toho, jak se měl pokusu o znásilnění dopustit. Uvedl, že k němu došlo během toho, co byl v parku s českými kamarády a kouřil s nimi marihuanu. Žalobci z toho bylo špatně a měl halucinace. Viděl, jak před

ním jde nějaká paní, myslel si, že to je známá jeho kamarádky. Šel za ní a dotkl se její nohy. Když se obrátila, zjistil, že to je někdo cizí a omluvil se. Dotyčná ho ale chytila za ruku a řekla, ať s ní jde domů, a on souhlasil. Najednou si všiml, že jsou v McDonaldu. Už byl trochu v pořádku, koupil dvě zmrzliny a chtěl se paní ještě jednou omluvit. Chvilí tam spolu zůstali a ona pak šla domů. Následně policie zahájila jeho trestní stíhání. Při výslechu bez tlumočnicka podepsal výpověď, kterou potvrdil verzi událostí tak, jak ji sdělila dotyčná. Obvinila ho ze znásilnění. Následný soud byl krátký a rychlý. Po neúspěšném odvolání mu právník poradil, ať požádá o mezinárodní ochranu. Nakonec žalobce uvedl, že se do Afghánistánu nemůže vrátit. V ČR vyrostl, studoval a posledních pět let žil jenom zde. Naproti tomu v Afghánistánu nikdo z jeho rodiny nežije.

[4] Krajský soud k posouzení žalobních námitek uvedl, že se žalobce návratu do Afghánistánu obává kvůli obecně špatné bezpečnostní situaci související s probíhajícím ozbrojeným konfliktem. Připustil, že tyto obavy by za jiných okolností mohly mít relevanci ve vztahu k udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu, nicméně důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a žalovaný ve svém rozhodnutí neposuzoval, neboť dospěl k závěru, že doplňkovou ochranu žalobci nelze udělit. Existuje zde totiž důvodné podezření, že se žalobce dopustil vážného zločinu podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.

[5] Krajský soud dodal, že žalovaný v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie a Nejvyššího správního soudu vyložil pojem „vážný zločin“ ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Na základě skutečností vyplývajících z trestního rozsudku pak dospěl ke správnému závěru, že pokus o znásilnění za okolností, za nichž se jej žalobce dopustil a jak se poté k tomuto činu postavil, definici pojmu „vážný zločin“ naplňuje. Krajský soud uzavřel, že za této situace žalovaný neměl povinnost posuzovat žalobcem tvrzené důvody pro udělení doplňkové ochrany, a dodal, že tento postup již v minulosti uznal rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 7. 9. 2010, č. j. 4 Azs 60/2007 – 119.

[6] Kasační stížnost podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) z důvodu, který podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel uvádí, že pokus o znásilnění byl „*ojedinělým vybočením z jinak řádného života*“, a proto mu také byl za tento trestný čin uložen trest na samé spodní hranici zákonné trestní sazby. Svého protiprávního jednání lituje a svým chováním ve zkušební době prokazuje, že se polepšil. Za této situace krajský soud pochybil, jestliže konstatoval, že povinností žalovaného nebylo zabývat se důvody pro udělení doplňkové ochrany, naopak měl zohlednit, že v zemi jeho původu probíhá válečný konflikt. Vytýká také krajskému soudu, že se stejně jako žalovaný pečlivě nezabýval jím tvrzenými důvody pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, tedy tím, že si stěžovatel „*přeje žít v bezpečí a důstojným životem*“ v ČR, nikoli v zemi původu, kde probíhá válečný konflikt. Ve zbylé části kasační stížnosti stěžovatel opakuje argumenty, které uvedl ve správním řízení a v řízení před krajským soudem. Zejména namítá, že se necítí „*po psychické stránce zdráv*“. Návratu do Afghánistánu se velmi obává, neboť je tam špatná bezpečnostní situace, afghánské státní orgány nefungují a nepřijaly žádná bezpečnostní opatření k zabránění šíření pandemie způsobené onemocněním COVID-19.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhuje její zamítnutí, případně odmítnutí. Uvádí, že v kasační stížnosti se zástupce stěžovatele snaží stěžovatele vykreslit „v lepším světle“, což ovšem není v souladu jeho dosavadním jednáním ani jeho výpovědí ve správním řízení. V kasační stížnosti tvrzená lítost nad spácháním trestného činu znásilnění ve stadiu pokusu je například v rozporu s tím, co vyplývá z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 ve věci sp. zn. 50 T 73/2019. Zde je popsáno, že stěžovatel v průběhu trestního řízení několikrát měnil svou výpověď a svou vinu kategoricky odmítal.

pokračování

[8] Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud posoudit námitky uplatněné v kasační stížnosti, musel posoudit otázku její přijatelnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. totiž platí, že *jestliže kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.*

[9] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39 (všechna zmiňovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), je přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad práva a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

[10] Předně stěžovatel v kasační stížnosti žádný důvod nepřijatelnosti neuvádí. Nepředestřel v ní ani žádnou právní otázku, jež by mohla mít obecný dopad na rozhodovací činnost krajských soudů a k níž by se měl Nejvyšší správní soud vyslovit za účelem sjednocování judikatury. Takovou otázku soud nedovodil ani z obsahu napadeného rozsudku či ze soudního a správního spisu. Konečně stěžovatel v kasační stížnosti nepředestřel žádná tvrzení, která by bylo možné kvalifikovat jako zásadní pochybení krajského soudu ve smyslu citovaného usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 13/2006 – 39.

[11] Otázka, kterou stěžovatel nastolil v žalobě a poté v kasační stížnosti (zda žalovaný pochybil, jestliže se nezabýval stěžovatelem tvrzenými okolnostmi ohledně špatné bezpečnostní situace v Afghánistánu, které mohou být relevantní pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu), již byla opakovaně v judikatuře tohoto soudu řešena (například výše zmiňovaným usnesením rozšířeného senátu č. j. 4 Azs 60/2007 – 119), krajský soud přitom na tuto judikaturu vhodně poukázal (v podrobnostech viz odstavec [5] tohoto rozsudku). Také k problematice mezi soudního přezkumu správního rozhodnutí, v němž byly posuzovány podmínky pro udělení humanitárního azylu, se Nejvyšší správní soud vyjádřil již mnoha svých rozhodnutích (viz například rozsudek ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 - 38, publ. pod č. 301/2004 Sb. NSS).

[12] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že neshledal žádný důvod přijatelnosti kasační stížnosti, a proto ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[13] Jelikož byla kasační stížnost odmítnuta, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 20. května 2021

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu